

Ο Εωσφόρος και ο Έσπερος

Για τον Εωσφόρο ή Φωσφόρο, τον μετέπειτα Αυγερινό, τα πράγματα ήταν περίπου ξεκάθαρα καθώς λογιζόταν γιος του Αστράιου από την Ηώ, αν και υπήρχε και η εκδοχή ότι πατέρας του ήταν ο Κέφαλος, όταν τον ταύτιζαν με τον Φαέθοντα. Για τον Έσπερο, τον μετέπειτα Αποσπερίτη, υπήρχε μια κάποια σύγχυση καθώς άλλοι τον θεωρούσαν αδελφό του Εωσφόρου (με γονείς τον Αστράιο και την Ηώ) και άλλοι γιο ή αδελφό του Άτλαντα. Ο Ησίοδος πάντως δεν τον αναφέρει.

Οι αρχαίοι φαντάζονταν τον Εωσφόρο και τον Έσπερο σαν δυο νέους: Ο πρώτος ανάγγελλε τον ερχομό της ημέρας κι ο δεύτερος της νύχτας. Ακόμα και σήμερα, το ίδιο πιστεύεται γι' αυτούς, παρ' όλο που πια είναι γνωστό ότι Αυγερινός και Αποσπερίτης είναι το ίδιο αστέρι, ο πλανήτης Αφροδίτη.

Είτε ο ένας είτε ο άλλος, παντρεύτηκε την νύμφη Φιλωνίδα κι απέκτησε γιο τον Κήυκα, αρχαίο βασιλιά της φωκικής Τραχινίας που μεταμορφώθηκε σε ψαροπούλι (η λέξη «κήϋξ» σημαίνει γλάρος). Ειδικά, ο Έσπερος απέκτησε κόρη την Εσπερίδα που παντρεύτηκε τον Άτλαντα και του έκανε κόρες τις Εσπερίδες.

Κι ενώ τον Εωσφόρο τον ήξεραν κάτοικο του ουρανού από γεννησιμιού του, αστέρι της αυγής, για τον Έσπερο έλεγαν ότι αρχικά κινιόταν στην γη. Τον ενδιέφερε όμως η αστρονομία κι ανέβαινε στο βουνό Άτλαντας για να παρατηρεί τα αστέρια. Μια από τις φορές αυτές, φύσηξε δυνατά κι ο άνεμος τον πήρε και τον έφερε στον ουρανό, φωτεινό αστέρι.

Οι Πλειάδες

Αναφέρθηκε ήδη ότι ο γίγαντας Ωρίωνας είδε την Ωκεανίδα Πλειόνη την ώρα που συνόδευε στο δάσος τις επτά κόρες της και να την έστρωσε στο κνήγι για να την βιάσει. Για να την γλιτώσουν, οι θεοί την μεταμόρφωσαν κι αυτήν και τις κόρες της σε αστέρια, δημιουργώντας τον αστερισμό της Πούλιας, τις Πλειάδες. Όμως, άλλοι μύθοι επιμένουν ότι η Πλειόνη και τα κορίτσια της καταστερώθηκαν όταν αυτοκτόνησαν ομαδικά, μη αντέχοντας τον θάνατο του συζύγου της και πατέρα τους, Άτλαντα. Ήταν τότε που πέρασε από την γειτονιά του Άτλαντα ο Περσέας. Ο Άτλαντας θέλησε να τον σκοτώσει αλλά ο Περσέας τον έφερε αντιμέτωπο με το κεφάλι της Μέδουσας που πρόσφατα είχε σκοτώσει οπότε ο Άτλαντας απολιθώθηκε κι έγινε το ομώνυμο βουνό της Δυτικής Αφρικής. Σύμφωνα με άλλη εκδοχή, οι Πλειάδες έγιναν αστέρια, επειδή δεν άντεχαν να βλέπουν τον πατέρα τους να υποφέρει, έτσι καθώς συνέχεια κρατούσε τον ουρανό στους ώμους του.

Κόρες του Άτλαντα και της Πλειόνης, οι Πλειάδες γεννήθηκαν στην Αρκαδία, σε μια πλαγιά της Κυλλήνης. Ήταν επτά, οι Αλκυόνη, Μερόπη, Κελαινώ, Ηλέκτρα, Στερόπη, Ταϋγέτη και Μαία. Η μόνη που παντρεύτηκε θνητό (τον Σίσυφο) ήταν η Μερόπη και γι' αυτό, όπως έλεγαν, κρύβεται και δεν φαίνεται καλά από την Γη. Κατά άλλη εκδοχή, αυτή που μισοκρύβεται είναι η Ηλέκτρα, μητέρα από τον Δία του Ιασίωνα και του Δάρδανου: Το κάνει σε ένδειξη πένθους για την πτώση της Τροίας στους Αχαιούς.

Με τον Δία έσμιξαν και η Μαία που του έκανε γιο τον Ερμή καθώς και η Ταϋγέτη, μητέρα του Λακεδαίμονα. Δυο Πλειάδες έσμιξαν με τον Ποσειδώνα: Η Κελαινώ του γέννησε τον Λύκο και η Αλκυόνη γιους τους Υριέα και Υπερήνορα και κόρη την Αίθουσα. Τέλος, η Στερόπη έσμιξε με τον Άρη και του έκανε γιο τον Οινόμαο, αν και κατά κάποια εκδοχή ήταν γυναίκα του Οινόμαου.

(τελευταία επεξεργασία, 10 Οκτωβρίου 2020)